

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης → bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

«Αν παρήλθον οι χρόνοι εκείνοι/
των ερώτων φαιδρά εποχή/
δεν παρήλθον και όμως οι πόνοι/
των βελών σου αγνώμων ψυχή.....»

ΕΤΟΣ 1934 – Στίχοι: ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ. - Η ΚΑΝΤΑΔΑ ΗΡΘΕ
ΤΟ 1883 ΟΤΑΝ ΕΝΩΘΗΚΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΑ ΕΠΤΑΝΗΣΑ

- 1 Γνωστή φιγούρα της εποχής. Επτανήσοι κανταδόροι.
- 2 Σύγχρονη φωτογραφία. Σερενάτα κάτω από το μπαλκόνι της.
- 3 Το σκίτσο δείχνει μάλλον μια Αθηναϊκή κομπανία.
- 4 Σπίτι της παλιάς Αθήνας την εποχή που μεσουρανούσαν οι κανταάδες, κάτω από τα μπαλκόνια των κοριτσιών.
- 5 Σύγχρονοι κανταδόροι.
- 6 Παλιά αφίσα δίσκου με καντάδες.

Αγαπτιέ αναγνώστη καλημέρα.

Με σεβασμό και αγάπη ξεφυλλίζοντας την ιστορία των τραγουδιών μας από τα παλιά, θα αναφερθούμε σήμερα σε ένα είδος τραγουδιού που άνθισε και αγαπήθηκε σε περασμένες εποχές, που ήκμασε για αρκετά χρόνια, για να κλείσει κάποτε και αυτό τον κύκλο του και να ξεχασθεί. Πρόκειται για την Καντάδα τη «Σερενάτα», όπως αρχικά ονομαζότανε, αφού οι ρίζες της προέρχονται από τα Επτάνησα, τότε που ακόμη αποτελούσαν κτήσεις της «Γαλινοτάτης Δημοκρατίας της Βενετίας», με πρώτη την Κέρκυρα από το 1386. Όπως αναφέρουν σύγχρονοι μελετητές, «Η καντάδα είναι έξοχο δείγμα επανησιακού λαϊκού τραγουδιού. Το όνομά της προέρχεται από το ιταλικό ρήμα “cantare” που σημαίνει τραγουδών». «Οι καντάδες-σημειώνουν οι ίδιοι μελετητές-χαρακτηρίζονται από την δυτική πολυφωνία και κάθε φωνή εκτελείται από πολλά πρόσωπα και

όχι σόλο. Οι καντάδες συνοδεύονταν από κιθάρες και μαντολίνα, ενώ συχνά οι παρέες τις τραγουδούσαν και χωρίς την συνοδεία οργάνων». Στην Ελλάδα πέρασε γύρω στα 1863, όταν ενώθηκε η Ηπειρωτική Ελλάδα με τα Επτάνησα. Διαδόθηκε ταχύτατα και έγινε ιδιαίτερα αγαπτιή στα αστικά κέντρα. Η Αθηναϊκή καντάδα συνδέθηκε με τους ρομαντικούς ποιητές του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του εικοστού, όπως ο Γ. Δροσίνης, ο Α. Βαλαωρίτης, ο Ι. Πολέμης κ.ά. Πάντως όπως σημειώνουν οι μελετητές του είδους αυτού της μουσικής: «Η Αθηναϊκή καντάδα διαφέρει από την επανησιακή στο ότι διαθέτει λόγιο χαρακτήρα, ενώ η επανησιακή φέρει περισσότερο έντονο το λαϊκό στοιχείο». **** Ας δούμε δύο δείγματα από την Αθηναϊκή και την Επτανησιακή καντάδα. Η πρώτη είναι η Αθηναϊκή από την οποία δανειστήκαμε τα λόγια του τίτλου. Σωστά αναφέρεται ότι έχει κάποιο λόγιο ύφος. Οι στίχοι είναι του Γ. Δροσίνη: «Αν παρήλθον οι χρόνοι εκείνοι των ερώτων φαιδρά εποχή

δεν παρήλθον και όμως οι πόνοι των βελών σου αγνώμων ψυχή.

Σε ηγάπων , σε είχον θέα μου και η ψυχή μου επέτα προς σε ήσουν συ το γλυκό όνειρό μου αι στιγμαί της ζωή μου χρυσαί». ****

Ας δούμε και μια παραδοσιακή καντάδα από τα Επτάνησα: «Μενεξέδες και ζουμπούλια και θαλασσινά πουλιά αν την δείτε την καλή μου χαιρετίσματα πολλά»

Τι ωραία πουν τα βράδια μια βαρκούλα με πανί ένας νέος να ακομπανιάρει και μια νέα να τραγουδεί». ****

Για την συνέχεια της πορείας του ελληνικού είδους αυτού του τραγουδιού θα αναφερθούμε την ερχόμενη εβδομάδα.

Μπάμπης Ράκης